

Expunere de motive

Scopul prezentei propuneri legislative este de a îmbunătăți climatul general și de a oferi șansa publicului să aibă percepții echilibrate asupra vieții cotidiene, atât din punct de vedere psihic, cât și emoțional.

Studiile de specialitate evidențiază, fără echivoc, escaladarea bolilor cronice ca urmare a stărilor psihice depresive.

Știința demonstrează că stările emoționale și psihice negative conduc în mod cert la îmbolnăviri.

Toate grupele de vârstă sunt afectate de aceste fenomene nocive.

Este cunoscut că manipularea și autoritarismul penetrează mult mai ușor persoanele cu afecțiuni emoționale și psihice.

Sănătatea și perspectivele generațiilor tinere trebuie să ne preocupe pe toți.

În calitate de reprezentant suprem al poporului suveran, Parlamentul este chemat să legifereze pentru crearea unui climat sănătos și care să ofere speranță de mai bine generațiilor actuale.

Sănătatea și starea de spirit a copiilor și tinerilor din țara noastră merită și trebuie să ne preocupe pe toți.

În acest mod se poate servi interesul general al cetățenilor României.

Justețea propunerii legislative prezentate este confirmată de următoarele două exemple preluate din cărți.

Tehnica învățării rapide, autori Sheila Ostrander, Lynn Schroeder și Nancy Ostrander, editura Amaltea, București, 2002;

2. *Strategii pozitive de muncă și viață*, scrisă de Tom Rath și Donald O. Clifton, editată de Fundația Gallup.

Exemplul 1

Tehnica învățării rapide, autori Sheila Ostrander, Lynn Schroeder și Nancy Ostrander, editura Amaltea

„[...]Sănătatea și învățarea

Copii care se îmbolnăvesc mai mult și învață mai puțin – *New York post*, ... Depresiile cresc cu fiecare generație – USA Today...Un sfert din populație manifestă tulburări anxioase – USA Today.

„Această țară prezintă o criză a sistemului de sănătate în școli”, spune dr. Daniel Shea, președinte al Academiei Americane de Pediatrie, comentând o statistică națională din 1922.

„Sănătatea precară conduce la performanțe școlare precare, iar performanțele școlare slabe duc la sporirea și lărgirea spectrului de probleme

sociale – abandon școlar, șomaj, sărăcie și crimă, ca să nu numesc decât câteva.”

S-a constatat că cele mai obișnuite afecțiuni sunt cele de ordin psihologic și emoțional, incapacitatea de concentrare și o proastă părere despre sine.

Datele redade de *Jornal of the American Medical Association* au demonstrat că „depresia este un fenomen larg răspândit în lume...care se manifestă la vârste din ce în ce mai tinere”, conform dr. Myrna Weissman de la Universitatea Columbia”.

Exemplul 2

2. *Strategii pozitive de muncă și viață*, scrisă de Tom Rath și Donald O. Clifton, editată de Fundația Gallup.

„[...] Negativismul ucide

[...] După războiul din Coreea, maiorul (Dr.) William E. Mayer, care mai târziu avea să devină doctor psihiatru coordonator în armata S.U.A., a studiat un număr de 1000 de prizonieri de război americani care fuseseră încarcerati într-o închisoare din Coreea de Nord.

El era interesat în mod special să investigheze un caz extrem al războiului psihologic, de o eficacitate perversă, în istoria conflictelor militare – o fațetă a războiului psihologic care s-a dovedit care s-a dovedit că are un impact devastator asupra victimelor.

Soldatii americani au fost întemnițați în închisori în care regimul de detenție nu era considerat exagerat de aspru sau ieșit din comun din niciun punct de vedere, dacă este să luăm în considerație standardele convenționale în acest sens.

Deținuții americani primeau suficientă mâncare, apă, iar condițiile de detenție nu erau nici pe departe insuportabile.

Prizonierii nu erau supuși tehnicilor comune de tortură „la modă” în acea perioadă, cum ar fi introducerea bețișoarelor de bambus sub unghiile de la mâini.

De fapt, în închisorile nord-coreene în care au fost închiși prizonierii de război s-au raportat cele mai puține cazuri de tortură fizică din întreaga istorie.

Și totuși se pune întrebarea firească: de ce au murit atât de mulți soldați americani în aceste închisori?

Lagărele de prizonieri nu erau împrejmuite cu sârmă înghimpată, și nici nu erau păzite, de jur-împrejur, de gardieni.

Cu toate acestea, niciun soldat nu a încercat vreodată să evadeze dintr-o astfel de închisoare.

Mai mult decât atât, deținuții respectivi aveau conflicte deschise împotriva propriilor camarazi, pe care ajungeau săi dușmănească, adesea fraternizând cu inamicii nord-coreeni.

Atunci când supraviețuitorii acestui straniu regim de detenție au fost eliberați și trimiși în Japonia, într-o tabără a Crucii Roșii, li s-a dat șansa să dea un telefon familiilor și prietenilor de acasă, pentru a-i anunța pe aceștia că sunt în viață.

Foarte puțini au catadicsit însă să profite de această șansă și au refuzat să dea telefon.

După ce s-au întors de pe front, soldații nu au păstrat relații de prietenie cu foștii lor camarazi, refuzând chiar să mai audă de foștii lor tovarăși de arme.

Mayer a afirmat că fiecare dintre acești soldați se află într-o „celulă mintală solitară ...fără gratii sau beton”.

Mayer descoperise astfel în închisorile prizonierilor din Coreea de Nord o boală care putea fi definită prin lipsa absolută a speranței.

O imagine recurentă în aceste lagăre de detenție era aceea a soldatului care se plimba înapoi și încolo în cei câțiva metri pătrați ai celulei sale, uitându-se primprejur și renunțând la orice încercare de a supraviețui.

Nu după mult timp, acesta se așeza singur în colț, cât mai departe de ceilalți prizonieri și își trăgea o pătură pe cap.

Două zile mai târziu, soldatul respectiv era, în mod invariabil, găsit mort în aceeași poziție.

Soldații găsiseră ei înșiși un nume pentru această afecțiune: „disperită”. Doctorii au etichetat-o sub numele de „mirasmus”, ceea ce, în termenii lui Mayer, însemna „o lipsă patologică de rezistență fizică și psihică, o pasivitate totală”.

Dacă soldații ar fi fost bătuți, scuipați sau palmuiți, ei s-ar fi înfuriat. Această furie le-ar fi dat motivația de a supraviețui.

Dar în absența motivației, ei pur și simplu mureau, chiar dacă moartea lor nu avea nicio justificare propriu-zisă.

În pofida utilizării relativ rare a torturii fizice, fenomenul „mirasmus” a dus la creșterea ratei deceselor în lagărele de detenție din Coreea de Nord în rândul prizonierilor de război la un procent incredibil – 38% - cea mai mare proporție de decese pentru prizonierii de război din istoria militară a S.U.A.

Chiar mai uluitor era faptul că jumătate din soldații respectivi muriseră pur și simplu pentru că renunțaseră la orice speranță.

Ei s-au predat inamicilor nord-coreeni, atât din punct de vedere mintal cât și fizic.

Care era totuși explicația acestei realități incredibile? Răspunsurile păreau să indice spre tacticile psihologice extreme aplicate de nord-coreeni în perioada de captivitate.

Ei au utilizat ceea ce Mayer a descris ca fiind „cea mai sofisticată armă” din istoria militară a omenirii.

Cea mai sofisticată armă

Mayer a tras concluzia că obiectivul nord-coreenilor a fost de a „refuza prizonierilor sprijinul emoțional pe care îl reprezintă relațiile interpersonale”.

Pentru a atinge acest obiectiv, nord-coreenii au folosit patru tehnici principale.

1. Denunțul
2. Autocritica
3. Erodarea loialității față de superiori și față de patrie
4. Eliminarea oricărei forme de sprijin emoțional pozitiv

Pentru a încuraja denunțul, nord-coreenii ofereau prizonierilor recompense de genul țigărilor atunci când aceștia se denunțau reciproc, însă nici cel „vinovat” și nici soldatul care „raporta” încălcarea regulamentului nu era pedepsit, intenția nord-coreenilor era de a rupe relațiile de prietenii dintre camarazi și de a sădi dușmănia dintre ei.

Nord-coreenii au înțeles că soldații captivi puteau ajunge până a-și face rău, fizic și psihic, dacă erau încurajați să „fure” cu cana zi de zi din gălețile camarazilor lor.

Pentru a promova autocritica, nord-coreenii au format grupuri de câte 10 sau 12 prizonieri și au aplicat ceea ce Mayer a denumit „o terapie coruptă de grup”.

În acest tip de ședințe, fiecare prizonier era obligat să se ridice în fața grupului din care făcea parte și să mărturisească *toate lucrurile rele pe care le făcuse*, precum și *toate lucrurile bune pe care le-ar fi putut face dar nu reușiseră*.

Elementul esențial al acestei tactici era că soldații nu făceau de fapt nici o „mărturisire” nord-coreenilor, ci își povesteau eșecurile în fața propriilor camarazi.

Făcând apel la erodarea subtilă a sentimentelor de grijă și compasiune, a încrederii, a respectului și acceptibilității sociale care îi animau pe soldații americani.

Cel de-al treilea element tactic principal utilizat de nord-coreenii consta în erodarea loialității față de superiori și față de patrie.

Metoda preferată de atingere a acestui deziderat era de a submina, lent dar încet, loialitatea soldatului față de superiorii săi.

Consecințele au fost dintre cele mai grave.

Într-unul din multiplele cazuri care ar putea constitui un exemplu în acest sens, un colonel i-a ordonat unuia dintre soldații din subordine să nu

bea apă dintr-o baltă aflată pe o plantație de orez, știind că micro-organismele prezente în apa infestată ar putea să provoace moartea soldatului.

La auzul acestui ordin, soldatul și-a ridicat sfidător privirea spre colonel și i-a răspuns: „Hei, tipule, nu uita un lucru: aici nu mai ești colonel, ești doar un prizonier amărât, al fel ca mine. Mai bine vezi-ți de treaba ta, ai grijă de tine și eu o să am grijă de mine.” După câteva zile, soldatul respectiv murea de dizenterie.

Într-un alt caz de acest fel, 40 de soldați s-au mulțumit să stea și să privească în timp ce trei camarazi, care erau foarte bolnavi, au fost scoși din coliba de lut în care fuseseră închiși, stând cu brațele în sân și asistând cum aceștia au murit sub cerul liber.

Se naște întrebarea firească de ce camarazii nu au făcut nici cel mai mic gest de ajutorare a tovarășilor lor. Răspunsul pe care tot ei l-au dat a fost că „nu era treaba lor”.

Relațiile de prietenie și de camaraderie fuseseră deteriorate; soldaților le era absolut indiferentă soarta camarazilor lor.

Ajunși la cel de-al patrulea și ultimul element tactic, trebuie să mărturisim că acesta reprezenta un punct culminant al învrăjbirii și dezbinării. Eliminarea oricărei forme de sprijin emoțional pozitiv, în paralel cu „inundarea” soldaților cu emoții negative a fost foarte probabilă „golirea găleții” în *cea mai pură și malițioasă formă imaginabilă*.

Dacă un soldat primea de acasă o scrisoare cu mesaj pozitiv, în care se exprimau sentimente de dragoste, dor sau dorința revederii, nord-coreeni o opreau și o distrugeau.

Toate scrisorile cu mesaj negativ însă – de pildă însă cele în care se anunța moartea cuiva din familie, a unei rude sau cele în care soția scria că se săturase să tot aștepte întoarcerea soțului de pe front și se hotărâse să se recăsătorească – erau înmânate imediat destinatarului.

Nord-coreenii le dădeau chiar soldaților americani facturile neplătite la timp, procurate de agenții serviciilor secrete care operau pe teritoriul Statelor Unite – la un interval de numai două săptămâni după data expedierii înscrisă pe plic.

Efectele erau devastatoare: soldații simțeau că nu mai au pentru ce să trăiască și își pierdeau încrederea în ei înșiși și în persoanele iubite, ca să nu mai vorbim de credința în Dumnezeu și de dragostea față de țară.

Mayer afirma că nord-coreenii îi puseseră pe soldații americani „într-un fel de lagăr emoțional și psihologic, într-o izolare totală, nemaiauzită până atunci”.

Studierea atitudinii pozitive

Emoționat de această poveste a torturii psihologice și a suferinței îndurate – și probabil motivat de speranța că soldații respectivi nu au suferit sau murit degeaba – Don Clifton a hotărât împreună cu colegii săi să studieze reversul acestei ecuații înfiorătoare.

Ei și-au pus întrebarea următoare: din moment ce oamenii pot fi literalmente striviți printr-o presiune negativă neîntreruptă, ar putea ei oare să fie inspirați și stimulați să atingă performanțe superioare prin intermediul unor nivele similare de pozitivism?

În esență, ei și-au propus să găsească răspunsul la următoarea întrebare:

Poate o atitudine pozitivă să aibă un impact chiar mai puternic decât negativismul?

Cercetările realizate cu scopul de a soluționa această problemă au constituit punctul de pornire a „Teoriei Căinii și Găleții”. Această teorie se bazează pe următoarele principii:

Teoria Căinii și a Găleții a fost cercetată, aplicată și adoptată de milioane de oameni de pretutindeni în lume în ultima jumătate de secol.

Persoanele care au aflat de această teorie și-au dat seama numaidecât că ea le poate servi drept sursă de inspirație, fiind ușor aplicabilă în viața de zi cu zi.

Mai important decât orice altceva, este o teorie pe care o puteți transpune în practică pentru a vă îmbunătăți viața – începând chiar din acest moment”.

Aceste probe demonstrează extraordinara nocivitate și efectele ireversibile asupra sănătății și vieții oamenilor atunci când știrile negative ne copleșesc existența.

Putem face ceva bun: propunerea legislativă de completarea și modificarea Legii audiovizualului are acest scop să creeze un climat general mai bun în societatea românească.

Ioan Ghișe, deputat liberal de Brașov,   Gheorghe Funar, senator PRM, Cluj

București, 14 februarie 2008